

[Oluf Pedersen.]

viser, at den har virket, som den skal. Han går ud fra, at jo mere ond en lov er, des værdifuldere er den. Nu har jeg nok hørt, at den virkelige finansminister har hævdet et tilsvarende synspunkt, men jeg troede ikke, statsministeren var enig med ham. Jeg synes, det er et underligt formål for en lovgivning; at den skal gøre ondt. Statsministeren skal i alt fald være glad for, at han ikke er læge, for så ville der ikke komme ret mange patienter til ham. Der kommer ikke patienter til læger, der i stedet for at undersøge, hvad der er galt, siger: jo mere ond det gør, des bedre er det. Forøvrigt var det ingen dårlig idé, om man lod patienterne træffe afgørelsen i dette tilfælde, at man lod de borgere, der skal betale den bundne opsparing, bestemme, om de vil have bunden opsparing. Jeg tør nok love statsministeren, at der ikke ville blive flertal for den bundne opsparing, hvis den kom ud til afstemning blandt den danske befolkning.

Nu har jeg set i avisen, at de fire partier forud for denne debat er taget i ed. Der har været visse tilløb til, at man har villet falde fra, idet formanden for det socialdemokratiske parti åbenlyst erklærer — det blev også sendt ud gennem Ritzau —, at han for sit vedkommende var klar til at opgive den bundne opsparing, hvis de andre ville være med. Når man ser, at også konservative blade mener, at loven bør ophæves, forstår man nok, at de fire partier ikke tør risikere, at de falder her i rigsdagen, og derfor må man føre private forhandlinger, hvorunder man er blevet enig om, at disse partier skulle bindes sammen, for at ingen skulle gå hen og skride. Jeg erkender, at de er talmæssigt overlegne, de råder jo over det store flertal her i tinget og over næsten hele dagspressen, og det kan forsåvidt gøre det af med alle saglige betragtninger. Der har dog alligevel i dagspressen været visse røster for, at man skulle se at komme af med lovene. Vi kom trods afvisningen af med rejseskatten, der dog gav staten en indtægt, medens det i dette tilfælde ikke drejer sig om en lovgivning, der giver statskassen nogen indtægt, men kun om en lovgivning, der giver borgerne besvær og ulejlighed.

Jeg synes, at de private forhandlinger, der er ført forud for den offentlige behandling her i folketinget, og som oven i købet har sinket behandlingen, hverken synes at have styrket regeringen eller rigsdagen; det tror jeg selv statsministeren en skønne dag vil opdage. De fire partier er nu engang ikke hele rigsdagen, og en behandling i par-

tierne er ikke det samme som en behandling i rigsdagen.

Altså ud fra rent saglige synspunkter mener jeg, at denne planøkonomiske foranstaltning skal ophæves, ligesom vi har fået andre restriktioner bort og burde komme af med dem allesammen.

Jeg må måske først sige et par ord om bunden opsparing, som vi kender den fra gammel tid. Vi fik allerede under krigen en bunden opsparing. Det var jo sådan under krigen, at tyskerne købte mange varer her i landet og betalte en god pris for dem. De betalte også godt for militære foranstaltninger, men de betalte med vore penge. Vort land blev under krigen fattigere på værdier, men samtidig steg indskud i banker og sparekasser fra 4 milliarder til 10 milliarder; dette indskud blev modsvaret af en gæld fra nationalbanken til danske borgere, en gæld, staten stod som garant for, og resultatet var, at statens forpligtelser under krigen voksede fra 3 milliarder til 10 milliarder. Der var ikke flere værdier, men der var falske papirer, papirpenge for et beløb på omkring 6 milliarder. Dette sørgelige resultat kom ikke bag på befolkningen. Allerede under selve krigen havde vi professorudvalget, som stillede forslag om grundskyld, om afgift ved salg af ejendomme og om bunden opsparing. Men det er karakteristisk også for det, der er sket sidenhen, at grundskylden og afgiften ved salg af ejendomme, det, som ville have haft værdi, blev fejlet af bordet, og i stedet for fik vi bunden opsparing. Altid springer man over, hvor det er lettest, altid laver man foranstaltninger, som intet betyder, som blot giver besvær, men ikke koster de mest velhavende noget. Det er metoden.

Rent pengemæssigt er der det mærkelige ved det, at den bundne opsparing, der blev indbetalt i 1943—44, blev betalt tilbage med renter. Jeg kan måske i denne forbindelse anføre, at en mand, som havde betalt bunden opsparing, og som boede i nærheden af Hadsund, for at få pengene igen to gange måtte tage ind og hente dem i Hobro, så renter og mere til gik til transportomkostninger for ham. Det skyldes ordningen dengang, opsparingen burde have været ordnet gennem banker og sparekasser, der har lokale filialer. Men jeg må forøvrigt spørge: Var det ikke lige så meningsløst og urimeligt at udbetale beløbet i 1947—48, som det var gavnligt ud fra de betragtninger, man ellers gør gældende, at de skulle indkræves i 1943—44? Noget tilsvarende gælder for den nu gennemførte bundne opsparing, som skal udbetales om 8 år; man ved intet om, hvordan forholdene ligger til den tid.